

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Problema polonă.

E ținută la suprafață și e discutată mereu problema polonă, adică întrebarea, că ce se va întâmpla cu țările polone după terminarea războiului? Se știe, că înainte de războiu Polonii, cari de demult formau un regat independent, aparțineau la trei state mari: cei mai puțini erau supușii Împăratului german, cei din Galiția erau supușii Monarhului nostru și cei din Polonia-rusască se închinau țarului dela Petrograd. Polonia rusască însă astăzi nu mai e a țarului, ea e cucerită întreagă de puterile centrale și administrată de acestea. Ce se va întâmpla deci după războiu, a cui va fi Polonia rusască? Aceasta e întrebarea în jurul căreia se învârtă discuția.

Sunt trei posibilități, trei soluții, după cari ar putea se fie rezolvată problema polonă, și anume: ori se împarte Polonia rusască între Germania și Austro-Ungaria, și astfel în viitor, după războiu, Polonia rusască nu va mai forma un întreg de sine stătător, ci acest întreg va fi tăiat în două, ori apoi se face din Polonia rusască un stat independent, atașat, fie la Germania, fie la Austro-Ungaria, ori în fine, ținuturile cucerite dela Ruși se împreună cu Galiția și formează un organism unitar de stat, aparținător monarhiei noastre austro-ungare. Statul acesta polon ar avea cam douăzeci milioane de locuitori.

Cu aceste trei soluțiuni se ocupă profesorul dela universitatea din Cracovia, *Dr. M. Strasewski*, într-o broșură apărută acum de curând în Viena sub titlul „*Chestiunea polonă*” și editată de comitetul național polonez. Prin urmare, vederile exprimate în ea sunt vederile conducătorilor politici ai poporului polon. Luând autorul broșurii în examinare soluțiunile acestea își precisează astfel părerile asupra lor:

Prima dintre cele trei soluțiuni ale chestiunii polone ar fi împărțirea ținutului polonez, cucerit dela Ruși, între puterile centrale învingătoare. O astfel de combinațiune nu poate fi însă caracterizată altfel, decât ca necorespunzătoare scopului, ba chiar în cel mai înalt grad primejdioasă pentru toți cei interesați în cauză. Polonii se vor vedea înșelați în așteptările lor, legate de jertfe și suferințe îngrozitoare, și o astfel de dispoziție sufletească ar putea fi ușor exploatată de către Rusia. Agitatorii ruși s'ar provoca mereu la îmbucătățirea nouă a poporului polon, ca rezultat al războiului, precum și la promisiunea unificării sale, cuprinsă în manifestul marelui duce Nicolae Nicolaevici, și n'ar fi de loc mirare, dacă astfel de insuflări ar găsi ascultare la un popor nenorocit, înșelat și jignit în sentimentele sale cele mai nobile.

Numai un popor liber, mulțumit, care are de apărut bunurile sale cele mai sfinte poate forma garda de apărare în contra ori căruipericol. Apoi

Polonii, cari trăesc în Germania și Austro-Ungaria, încă ar fi prea puțin mulțumiți cu o astfel de soluție. Ei s'au purtat în războiu în modul cel mai corect, nu numai din recunoștință și din datorința de cetățeni leali, ci și în speranța, că frații lor, cari tânjesc sub jugul rusesc, se vor bucura în viitor de o soartă mai bună. Soluția aceasta nu e deci acceptabilă.

A doua posibilitate ar fi crearea unui stat din ținuturile luate dela Ruși. Se găsesc, atât printre Germani, cât mai ales printre Poloni, mulți, cari acceptază acest mod de rezolvare a problemei polone. Dar soluția e nepotrivită pentru a putea asigura o pace durabilă, ba e chiar primejdioasă, din mai multe motive. Într'un asemenea cas s'ar repeta greșelile comise la congresul dela Viena. Fiindcă nu se poate pretinde, ca monarhia austro-ungară să-și peardă, după un războiu glorios, cea mai mare provincie, — Galiția, — pentru care a luptat atât de sângeros, ar urma, ca poporul polon se rămână ca mai înainte împărțit între trei state, iscându-se în tendințele politice și naționale ale Polonilor o anarhie, ca niciodată mai înainte, iar pentru activitatea agitatoare a Rusiei s'ar deschide în primul rând un câmp vast de exploatare. Rusia va putea promite Polonilor, pe lângă independență, încă și unitatea, și ar putea sprijini aceste făgădueli pe situația economică, politică și națională insuportabilă ce li se va crea prin împărțire. Trebuie respinsă deci și a doua soluție.

Remâne a treia. Ea constă în alipirea ținuturilor luate dela Ruși la Austro-Ungaria, pentru a forma cu Galiția împreună un organism unitar de stat. Aceasta este singura soluție nimerită și corespunzătoare împrejurărilor. Pentru Polonia ea ar fi bine venită în cel mai înalt grad, de oarece poporul polon, unit în cea mai mare parte a lui sub sceptrul habsburgic, ar câștiga în fine o existență neatârnată din punct de vedere național. Austro-Ungaria ar primi o întărire neașteptată prin alipirea Polonilor scoși din jugul rusesc și ar câștiga niște granițe bine asigurate, mărindu-i-se, bine înțeles, în mod considerabil și armata, și în astfel de împrejurări Rusia ar fi pentru Austro-Ungaria un adversar mai puțin primejdios. Dar și pentru Germania alipirea Poloniei la Austro-Ungaria ar fi o soluție foarte avantajoasă. Monarhia habsburgică va intra după războiu cu toată certitudinea în relații și mai strânse cu Germania, și ele, amândouă, vor îmbrățișa de sigur și Polonia. Iar o Polonie independentă și mulțumită, legată în mod organic cu monarhia habsburgică, va fi pentru Germania cea mai bună acoperire. Poporul german va putea trăi și lucra pe viitor în liniște, între granițele sale, de oarece va avea drept vecin la răsărit, unde n'are granițe naturale, un popor amic, aflător în relațiuni strânse cu Germania. În această Polonie n'ar fi loc nici pentru activitatea agitatoare

a Rusiei. Din potrivă, Polonii ar face toate sacrificiile spre a se putea opune la un moment dat pericolului amenințător ce ar veni dinspre răsărit, și ei vor putea să reziste cu un succes cu atât mai sigur loviturii rusești, cu cât vor ști, că au în Germania și în celelalte state ale monarhiei austro-ungare un sprijin și o acoperire sigură.

Dar și în direcție economică, alipirea Poloniei la Austro-Ungaria ar putea aduce multe foloase. Statele habsburgice ar sta doar cu imperiul german în cele mai strânse legături economice. Raporturile între Polonii din Germania și între Polonii din împărăția vecină austro-ungară s'ar forma după modelul raporturilor dintre Germanii din Austria și cei din imperiu. Hotarele nu constituie pentru acești Germani un obstacol, și același caz ar fi și pentru Poloni. Ambele imperii legate între ele ar avea la granițele lor fragmente din populații strâns înrudite între ele. Ar fi Germanii și Polonii. Dacă Germanii din imperiu nu constituie, cu toată vecinătatea lor, o primejdie pentru monarhia habsburgică, nici Polonii n'ar constitui o primejdie pentru Germania sau Prusia, prin vecinătatea unui stat polonez, aparținând monarhiei habsburgice.

Concluzia finală a autorului broșurii, a învățatului profesor universitar din Cracovia, *Dr. M. Strasewski*, e deci aceea, că dacă Germania și Austro-Ungaria voesc, ca pentru viitor se remână de tot asigurate, bine înțeles, în contra Rusiei, atunci împreunarea cu Galiția a ținuturilor polone luate dela Ruși se impune, ca o necesitate constringentă. Și cum am spus, acest mod de gândire nu e numai al autorului broșurii, ci al tuturor membrilor din comitetul național polon, deci al întreg poporului polon. Cum însă rezolvarea problemei polone nu se poate face cu ținerea în vedere numai a dorințelor polone, ci cu buna precumpănire a tuturor intereselor mari ale monarhiei austro-ungare și după ascultarea tuturor factorilor interesați și decizatori, remâne pe seama viitorului apropiat rezervată rezolvarea acestei probleme, în calea căreia stă, după părerea noastră, o greutate foarte mare, care abia va putea fi delăturată, anume, întrebarea, dacă e consult și folositor, ca Austria, prin încorporarea Polonilor scoși din jugul rusesc, să se prefacă într'un stat — *slav*? Pentru că atunci Slavii sunt în Austria în covârșitoare majoritate! Și se poate, că tocmai acest motiv va îndupleca puterile centrale biruitoare să facă și mai mult pentru Poloni: să i unească pe toți într'un regat cu totul independent, reînviind regatul polon. Dar acesta se pare a fi pentru profesorul *Strasewski* un vis național atât de frumos, încât nici nu se gândește la el în broșura sa. Și cine știe, dacă nu va fi totuși realizat?

Campania din Galiția.

Comunicat oficios.

(Urmare.)

Rușii și-au închipuit, că vor putea dobândi pe San încetarea definitivă a ofensivei aliaților. Aicea au fost pregătit ei o pozițiune întărită, al cărei punct principal de sprijin era cetatea Przemysl. Dela ea o linie fortificată în mai multe rânduri ducea la mlaștinile Nistrului, pe de altă parte se atașau la frontul nordic al cetății capurile de poduri Radymno și Jaroslau, cari puteau apăra malul stâng până la revărsarea Wislokului. Mai în jos Sanul singur forma frontul, care dinspre flanc era scutit prin un cap de pod spațios ce închidea unghiul dintre San și Vistula.

Cucerirea capului de pod dela Jaroslau în 15 Maiu prin trupe germane și prin corpul 6 i. și r. de armată a zădărnicit însă îndată la început intențiunile rusești și a făcut, că aliații au putut ocupa chiar în 16 lângă Jaroslau o parte a malului drept al râului. Deabia acum au făcut ei o pauză în operațiunile lor, executate până acum cu o iuteală exemplară. Trupele aveau nevoie de recreare, înainte de toate însă căile ferate și podurile, nimicite cu totul de Ruși, au trebuit reparate pentru transportul muniției și a proviantului și pentru aducerea tunurilor grele. Liniște deplină însă n'a fost. Armata Mackensen a lăsat poziția ei clădită pe malul drept al Sanului, Rușii iarăși au întreprins din unghiul dintre San și Vistula și din Przemysl contraatacuri, cari toate au fost respinse.

În 24 pauza s'a sfârșit și atacul aliaților a început din toate părțile: Böhm-Ermolli a atacat pozițiunile puternice dintre Przemysl și mlaștinile Nistrului, Mackensen capul podului de lângă Radymno și în ostul Sanului comunicațiunile cari duc din Przemysl spre ost, arhiducele Iosif Ferdinand unghiul dintre San și Vistula.

Înaintarea lui Mackensen a avut deja în 24 succes mare: Radymno fu cucerit, o parte mare din garnizoana întăriturii acesteia fu prinsă. În zilele ce urmară frontul a fost împins înainte în mod considerabil după lupte fericite spre sudost și ost, la care întreprindere corpul 6 i. și r. de armată a escelat iarăși ca și mai înainte la cucerirea lui Radymno, luând cu asalt un rând de sate și dealul Horodysko.

Rușii însă n'au pierdut nici ei vremea, au adunat în nord puteri tari, cari au efectuit acum un atac spre flanc în 27. Această zi și zilele din 28 și 29 au fost ocupate cu atacuri mari. Rușii au avut numai un singur succes: Recucerirea Sienawei, toate încercările însă de a câștiga aicea trecerea peste San s'au prăbușit cu pierderi mari și sângeroase, ca și atacurile lor din unghiul dintre San și Vistula, și contra frontului nordic și ostic al lui Mackensen.

După o scurtă pauză de odihnă atacurile rusești au pornit în 31 Maiu pe aceleași câmpuri de luptă acoperite cu morți cu o violență sporită. În luptă turbată au cucerit ei Rudnicul pe malul vestic al Sanului, însă corpul 14 a pus stavilă acestei înaintări. Iarăși rămaseră zădărnice asalturile continuate până în 4 Iulie, puterea de atac a perit din rândurile lor golite.

Intr'aceea s'a plinit soarta celorlalte părți de fronturi, pe cari avea să le libereze lovitură cea mare din flanc. În 30 Maiu s'a început bombardarea Przemyslului, seara fortul Pralkowce fu luat de corpul 10 i. și r., trebui însă să fie evacuat a doua zi dinaintea focului violent a aproape întregii artilerii de apărare. În schimb la amezi, în 31, trei forturi ale frontului nordic erau în mâinile Germanilor. În 2 Iunie Rușii fură aruncați din poziția intermediară a cetății interioare și părăsiră noaptea cetatea; în 3 Iunie Przemyslul era iarăși al nostru. Intr'aceea s'a petrecut o luptă puternică dinaintea frontului dintre Przemysl și mlaștinile Nistrului. Zi și noapte trupele lui Böhm-Ermolli atacau îndârjite multele linii de apărare, pline de piedeci, și în 4 dimineața și valul acesta era dărâmat.

Acum însă trebuia să se exploateze pe deplin lupta victorioasă a Przemysl. Rușii pregătiseră o a doua poziție puternică, care închidea drumurile ce duc spre Lemberg, lângă Mosciska la vest de la Krakowiec și lângă Lubaczów. Iarăși s'a făcut o pauză de recreație și de pregătire. Abia când frontul aliaților s'a fost apropiat îndeajuns de pozițiile rusești și când artileria completă a fost la locul destinat, fu iarăși asaltată Sieniawa, ca introducerea la marele atac ce avea să urmeze. Apoi s'a descărcat furtuna asupra Rușilor în 13 Iunie. Corpul 6 i. și r. și garda armatei Mackensen frânseseră poziția delângă drumul de la Jaworów, trupele lui Böhm-Ermolli strâmtorată pe dușman în pozițiile de la Mosciska în așa fel, că trebui să înceapă a se retrage. Dușmanul îndârjit însă totuși nu se dădu învins. Lângă Sadowa-Wisznia, lângă Krakowiec și înaintea lui Lubaczów și-a pregătit o ultima linie de rezistență. Iarăș corpul 6 i. și r. împreună cu trupe germane au frânt poziția de la Krakowiec, partea dinspre nord a armatei Mackensen pe cea de la Lubaczów, iar trupele lui Böhm-Ermolli luară o poziție după alta dinaintea lui Sadowa-Wisznia și nici armata arhiducelui Josif Ferdinand, care avea de luptat cu teren nefavorabil și cu poziții puternice rusești lângă curtea de la Piskorowice, nu s'a oprit în cursul ei învingător dealungul malului drept al Sanului. În 15 Iunie seara, chiar după o lună, tot frontul rusesc era în plină retragere, *lupta de spargere delângă Mosciska-Lubaczów era câștigată.*

Evenimente foarte interesante au decurs intr'aceea în Galiția sudestică. Cu intențiunea de a ocupa cât să poate de multe puteri dușmane și de a împiedeca amestecarea lor în lupta cea mare, armata Pflanzer-Baltin a strâmtorat mult pe contrarul său la începutul lui Maiu și a luat chiar în 8 Maiu Zaleszczyki. A doua zi însă a început un contra-atac puternic, pentru care Rușii au fost adunat de mai mult timp puteri mai mari. Ei sperau să zăpăcească prin succese dobândite pe locul acesta conducerile armatelor aliate în planul lor executat până atunci cu atât succes și să repareze cel puțin în ochii lumii înfrângerile din Galiția mijlocie. După lupte grele, cari au durat zile întregi și au avut succes schimbător, și dând de o rezistență îndârjită, armata Pflanzer-Baltin a trebuit să se retragă în 12 Maiu până după Prut. Ea s'a menținut însă în pozițiunile întărite de pe

malul nordic de lângă Cernăuț, Dubouți și Kolomea. Contra acestor poziții Rușii au asaltat de acum ca nebunii, însă înzădar. Situațiunea apărătorilor viteji a fost într-o câțva ușorată prin faptul, că aripa vestică a armatei noastre a înaintat mereu spre Nadwórna și i-a împiedecat astfel pe Ruși de a îndrepta toată puterea lor spre Kolomea.

Intr'aceea după înfrângerea în lupta delângă Sanok — Rzeszów și aripa vestică a frontului rusesc din Carpați a trebuit să se retragă, urmarită de armata sudică Linsingen, care a ajuns după un șir de lupte de urmărire în 16 Maiu cu centrul la Stryj. Aicea însă Rușii au opus în pozițiile lor de apărare, pregătite în mod iscusit, o rezistență serioasă, și tot așa acolo unde era postată aripa stângă a lui Linsingen, compusă din corpul i. și r. Szurmaj, adică în nord de la Drohobycz și lângă Drohobycz, unde se afla aripa dreaptă, corpul i. și r. Hofman. (Va urma.)

Răsboiul.

La granițele basarabene Rușii au îndreptat Duminecă contraatacuri vehemente, dar au fost respinși cu mari pierderi pentru ei. Pe celelalte locuri trupele noastre și cele germane se află în continuă înaintare, deși se luptă cu mari greutate, fiind terenul mocirlos pe unele locuri. De la frontul de la apus se anunță nimicirea unui aeroplan dușman pe la Ypern. Situația e de altcum aci neschimbată. Tot așa și la frontul italian, unde dușmanul atacă neîntrerupt, dar fără succes. Un vapor mare englez, pe care se aflau cam 700 de călători, a fost scufundat Duminecă de un submarin german. Se asigură, că toți călătorii au fost salvați.

Colecta

pentru nenorociții prin războiu.

(Fine.)

XXV. Din protopresb. Reghin.

	Cor.
Deda	66-20
Ibanești	106-04
Lueriu	10—
Măiereu	10—
Meșterhaza	29-80
Potoc	22-70
Râpa-superioară	24-60
Săcal	26-67
Urisiul-superior	8—
Reghin	10—

XXVI. Din protopresb. Sebeș.

Câlnic	10-60
Căpâlna	13—
Cioara	68-40
Daia	22—
Deal	20—
Lancrâm	15—
Loman	30—
Orda-de-sus	26—
Pianul-superior bis. din jos	8—
Pianul-superior bis. din sus	18—
Răhău	54-18
Sebeș	135-54
Sebeșel	36-60
Tărtăria	32-20
Vingard	6-16

XXVII. Din protopresb. Săliște.

Aciliu	12-55
Amnaș	8-20
Cacova	24-76
Galeș	20—
Gurarăului	128—
Mag	38-40
Săcel	10—
Săliște	83-94
Sibiul	24-40
Tilișca	22—
Vale	8—

XXVIII. Din protopresb. Sibiiu.

Boița	20—
Bungard	35-64
Cornățel	12-04
Cristian	52—
Mohu	30-20
Nucet	12-83
Rășinari	48-88
Râu-Sadului	24-60
Roșia	7-15
Rusciori	15—
Ruși	28-44
Sadu	11-10

Cisnădie	6—
Sibiiu-cetate	47-99
Sibiiu-suburbul-losefin	14—
Sibiiu-suburbul-inferior	18—
Slimnic	40—
Șura-mare	26-90
Tălmăcel	20—
Vurpăr	11-12

XXIX. Din protopresb. Sighișoara.

Andrașfalău-român	8-60
Beșa	7-40
Criș	14-50
Daneș	10-58
Hendorf	26-20
Netuș	7-80
Hetur	71-80
Jacul-român	7-90
Laslea-mare	24-46
Malencrav	6-60
Nadeșul-săsesc	3—
Noul-săsesc	7-14
Retișdorf	28-90
Săeș	11-40
Șarpotoc	4-40
Saschiz	10-46
Sas-daia	12-60
Seleușul-mare	18-10
Sighișoara	27—
Țelina	22—
Vidacutul-român	42—
Zoltan	11-60

XXX. Din protopresb. Târnava.

Bahnea	18—
Bernade	8-08
Boian	1-20
Căpâlna-de-sus	2-80
Abuș	2-20
Herepea-maghiară	6-10
Lăslăul-român	13-50
Sălcud	10—
Șomfalău	6-80
Spălnaca	17-12
Subpădure	7—
Suplac	12-34

XXXI. Din protopresb. Treiscaune.

Barcan	28-31
Belini	7—
Boroșneul-mic	22—
Brețcu	61—
Budila	45—
Chezdi-Mărtănuș	30—
Dobârlău	16-60
Intorsura-Buzăului	25-90
Lisneu	17-20
Marcoș	22—
Micoufalău	15-96
Poiana-Sărată	15—
Sita-Buzeu	42-24
Teliu	21-50
Vama-Buzeu	30-70
Zagon	14-10

XXXII. Din protopresb. Turda.

Ațintiș	10-04
Banabic	35—
Cărcede	35-42
Ceagz	20-40
Ciunga	15-60
Cristiș	21-10
Cucerdea săc.	30-18
Feldioara săc.	42-18
Grind-Cristur	20-34
Hărăstaș	14—
Hidiș	20-72
Micloșlaca	15-50
Mihes	26-68
Muierău	20—
Murăș-Uioara	8-30
Petrilaca-română	8—
Sân-Iacob	19-30
Sân-Michaelul-inf.	24-20
Soporul-de-Câmpie	11-40
Turda	41-80
Vaidasig	46—

XXXIII. Din protopresb. Unguraș.

Bălan	32—
Boșna	10—
Chendremal	20-30
Dânc	13-40
Dol	18—
Fizeș-Sâmpetru	43-48
Gălpăia	22-45
Hida	29-48
Jac	34—
Jimborul-mare	37-90
Rachiș	46-40
Sântămăria	22-72
Stâna	10-50
Unguraș	20-54

XXXIV. Din protopresb. Zarand.

Băița	21-80
Birtin	25—
Blăjeni-Plaiu	12—
Blăjeni-Sat	3—
Brad	80-08
Buceș-Vulcan cu f. Buceș-Sat	18-47
Cănel	12-20
Căraci	15—
Cărăstău	12—
Cebe	21-64
Crăciunești	2—
Criscior	39-94
Grohot	5—

Lunca	20—
Luncoiu-de-sus	29-80
Mesteacăn	10-20
Mihăleni	8-30
Peștera	10—
Podele	10—
Pottingani	11-50
Ribicioara-de-sus	9—
Ribița	10—
Săliște	6-20
Țărățel	15—
Trestia	7-82
Tomnatecul-de-sus	5—
Vaca	38-22
Valea-Brad	27—

România și monarhia.

— Articol din „Neue Freie Presse”. —

Diplomații ostili nouă continuă neobosit munca lor de subminare în scopul de a mișca statele din Balcani pentru o alianță cu antanta. Pelangă Bulgaria și Grecia, în prima linie pe România ei ar dori să o poartă cucerii pentru un atac laarmat împotriva noastră. Aceasta ar însemna pentru antanta un triumf cu atât mai mare, cu cât monarhia noastră de vremuri îndelungate a avut apropiate legături cu România. Chestiunea este gravă, însă în fața eșecurilor rusești se va întinde ori cine, dacă acțiunea neobosită a antantei va reuși?... Tema aceasta însă merită a fi cercetată, deși numai în schiță, pe baza istorice, dacă peste tot există pentru România vre un prilej, ca să-și schimbe cursul politicii sale de până acum? Dacă este vre-o bază ca să se e-runce în rușii capu'i, ademenită de dușmanii noștri, în primejdiile unui războiu contra monarhiei noastre?...

Intr'o broșură apărută anonim în anul 1914 și intitulată: „Ce să facă România?”, de al cărei veritabil autor este considerat fostul prim-ministru al României, Dimitrie A. Sturdza, decedat la 21 Oct. 1914, se cere cu hotărâre o mergere a României în actualul războiu alături de Germania, dar cu aceeași energie i se recomandă a schimba frontul — împotriva Austro Ungariei.

Motivarea acestei teze politice decedatului Sturdza, care singur a conlucrat în măsură extraordinară la alipirea României la tripla-alianță, o găsește în împrejurarea, de altcum îndubitabilă, că Austria a vrut să forțezească războiul Crimei, ca să anexeze Moldova și Muntenia. Și este fapt, că prim-ministrul de pe atunci al Austriei, contele Buol-Schauenstein s'a pronunțat în Septembrie 1855 față de Beust cu aceste cuvinte: „Principatele dunărene sunt în buzunarul nostru”...

Sturdza însă trece cu vederea, sau vrea să treacă cu vederea alte întâmplări, ca aceea, când contele Hertberg, ministrul regelui prusian Fridric Wilhelm al II-lea, a oferit lui Josif al II-lea Moldova și Muntenia pentru retrocedarea din partea acestuia a Galiției pe seama Poloniei, — o ofertă, pe care împăratul Josif al II-lea a respins-o cu indignare. Împăratul văzuse prea bine situația geografică ce i s'ar fi creat prin un astfel de schimb între Rusia și Turcia. Cercurile diplomatice din Petersburg, cari de altcum aveau interes de a bănuși curtea din Viena, se făceau ca și când ar crede în mod serios într'o poartă de cucerire a monarhiei pentru principatele dunărene. Ministrul Rusiei, contele Panin, mai adăugase chiar, că s'ar bucura, când Austria ar mai anexa și Serbia și prin aceasta „și-ar mai înfige i-că un ghimeț în picior”.

Năzuința Austriei a fost perpetuu de a cultiva relații prietenoase cu Moldova și cu Muntenia. Sturdza se pare, că n'a știut nimic despre: „De eșes inedite du chevalier de Gentz aux hospodars de Valachie”. Acestea dovedesc limpede, că între hospodarii Carada, Alexandru Sutu, Grigorie Ghica și principele Metternich au existat cele mai bune relații între anii 1813 până la 1828. Ministrul de odinioară român, răposatul Sturdza, făcuse o mare acuză împotriva Austro Ungariei, când o învinuiește, că la 1854 a vrut să anexeze principatele dunărene. Dar bine, nu tot Rusia a fost aceea, care a silit prin procedarea ei ministerul austriac la un astfel de pas?

Nu vrem să luăm în apărare politica oscilantă și nehotărâtă a contelui Buol-Schauenstein, nici să o scuțăm; dar totuși putem spune, că el a judecat corect, când nu s'a lăsat de a lăsa principatele dunărene să ajungă pe mâna Țarului. Rusia, ca vecină la Danubiu, ar fi fost o vecinică amenințare a monarhiei. Însă nu trebuie să se uite, că atunci Austria n'a și-a lăsat mâna asupra unei ocupări a României libere, care pe acele timpuri nici nu exista, ci asupra unor provincii trecătoare, cari constituiau Moldova și Valahia, teritorii aparținătoare suzeranității Sultanului.

Înțelegem prea bine, că Românii din zilele noastre tendințele de anexiune de la 1854 ale Austriei vechi să le fie cât se poate de nesimpatice; însă totuși atâta vor admite, că chiar și în timpul scurtei ocupații aust-

triacă, țeara românească a avut parte de progres cultural însemnat.

Vom aminti numai, că austriacii au fost aceia, cari au legat Iași și București cu rețeaua telegrafică a Europei, și ei au zidit acele drumuri cari trec peste Carpați în statul dunărean, și nu mai puțin au contribuit la clădirea podurilor și ameliorarea lor.

Indiferent de toată aversiunea lui Sturdza față de monarhie, nu se poate înțelege cum de în broșura lui nu face amintire nici măcar cu un cuvânt de regimul lui Andrássy, care, ca nici un alt ministru austro-ungar, a urmat o politică binevoitoare față de avântul României. Pe când contele Buol-Schauenstein luase o atitudine respingătoare față de definitivarea eliberării a statelor dunărene de sub poarta otomană de teamă, că o Românie liberă ar putea să-și valideze poze de cucerire asupra Ardealului, — Andrássy a pășit în orice privință ca amic al vecinului stat român. În sistemul lui politic îl rezervase un loc de însemnată. Căci el era condus de convingerea, că pentru sine nu era destul de tare, ca să existe singur, și deci trebuia să caute sprijin, fie în Rusia, fie în Austro-Ungaria. Această convingere politică a determinat pe Andrássy să dea tot sprijinul său statului vecin, ca să-l apere de înclăștarea rusească.

Și tocmai fiindcă Românii sunt de rasă latină, Andrássy a pășit mai cu ardoare înlocuirea rumei de „principatele unite” prin cel de „România”, în care vedea cea mai puternică citadelă contra expansiunii slave a Rusilor.

De aceea, după părerea mea, pe care ca om privat o pot spune fără înclinare, — în interesul ei național, cât și în interesul Europei, România are aceeași misiune ca și Austro-Ungaria, adică a forma o barieră rezistentă împotriva slavizării unei părți a Europei și în special a orientului. O deviere de la această directivă ar aduce după sine pentru Austro-Ungaria multe pericole, iar pentru România ar însemna un dezastru.

E. de Wertheimer.

Din peninsula Galipole.

— Tabăra engleză și franceză. —

Cetim în revista parisiiană *Illustration*:

Expediția arg'o franceză în peninsula Galipole, cu toată opintea vitească, n'a obținut până acum decât neisbândă. Pe un teritoriu minim al peninsulei, în *Sedil-Bar* și în împrejurime, trebuie să se lupte soldații, ti-xți ca peștii în cutie, împotriva picdecilor numeroase artificiale și naturale.

Nici n'am ajuns bine la țărul mării, granate ne salută șuierând cad în mare cu înțmea fulgerului și tulbură valurile. Soarele arde fierbinte d'asupra uscatului, iar suprafața mării te orbește cu strălucirea ei.

Parcă scapără pământul și aruncă scântei în năduful zilei.

Spre răsărit, în singurătatea depărtată, se întinde Asia plină de mister. Spre apus Imbros și Samotrake.

În jocul acesta de strălucire și lumină ar trebui să gândim, — cât de uimitor este natura! Iosă în fața noastră se găsește dușmanul.

Când am sosit aici, toate lucrau în colorile bine rânduite ale unui covor verde presărat cu flori. Acum totul e petros, prăvos și pustiu. Lipsa de apă este îngrozitoare. Două pârâie infecte șerpuesc către mare. Sânt atât de înguste încât le poți sări ușor...

Malul mării este ca o căldare imprevizibilă cu ruine. Corturi, trăsuri, lăzi, bucăți de lemn și de fier acopori locu'. La stânga o biserică grecească prăbușită; la dreapta strâmtoarea Dardanelelor. În acest cadru s'a dezvoltat în cursul vremii *Sedil-Bar*. Casele cu pereții pustii seamănă cu mormintele părăsite.

În ulicioarele strâmte și întortocheate se joacă mustele în bătaia soarelui. Clădirile se cutremură mereu în durdulit tunurilor. Pietrele sânt roșii, pare că sângerează.

Nici flori o floare, nici verdeț, nici erbi. Numai prăv, cenușă, var.

În labirintul caselor descoperite și în curțile răsturnate furnică soldații, să-și adune material pentru construirea de tranșee și de ascurzături.

Trupele unite engleze și franceze trebuie să se mulțumească cu locuri stânte. Terenul cu ridicăturile sale neînsemnate în forma valurilor, nu le scutește de vederea și de glonțul dușmanului.

Împotriva, porțile și mișcările dușmane abea se pot cunoaște pe colinele peninsulei.

Tabăra engleză este cu desăvârșire separată de tabăra franceză. Soldații rar se întâlnesc. Vizitele nu se permit, — de fici spionilor.

Lupta de tunuri nu încetează nici pe un moment. Uneori cad 25, 30 și 40 de

granate pe același loc îngust. Iți vine să nebușești. Fiecare aleargă să-și găsească locul de siguranță. Dar căutarea nu este lucru ușor; căci nu există locuri deplin sigure în contra granatelor.

Atitudinea soldaților, când încep tunurile să urle, seamănă cu a unor paseri, care în clipa primejdiei își ascund capul între aripi. Căutarea de scut a militaților noștri este adese mai mult de natură psihologică. De multe ori este de ajuns o răză în cort, ca să le deștepte sentimentul de siguranță. Ce ar și face împotriva mulțimii bucatilor de fier sburătoare?!

Loviturile de tun cutremură aerul, și se pare că auzi o oăstră nebușă, cu dobe uriașe, cântări și tamtămuri.

Nu departe de noi, la trei kilometri, abea se zăresc pozițiile inamicului, ca o linie incoloră. Dar eată, dintr'odată linia se schimbă în fronturi ce varsă foc, fum și fier. Nori puternici se aprind ca la poruncă nevăzută și neuzită...

De alt cum ploaia de foc, care se începe dela mare și se întinde până la tranșeele cel mai din frunte, formează numai unul dintre primejdiile dela *Sedil-Bar*. Razele arzătoare ale focului ceresc, radierea solară, valburile de nisip și furtunile mării sânt prea adese cu mult mai greu de suportat, decât glonțul tunului, și pretind și ele jertfe nenumărate de vieți omenești...

NOUTĂȚI.

Guvernator austro-ungar în Polonia rusească. Din Viena se scrie, că generalul baron *Diller* este numit guvernator al teritoriului Poloniei rusești, aflător în administrație austro-ungară.

Zile de pocăință. Sfântul sinod al Rusiei a hotărât, ca începând din 8 Septembrie să se țină post și rugăciune trei zile de arândul în toată împărăția. Oamenii trebuie să se pocăiească și să se mărturisească, de oarece n'au fost darnici și n'au muncit de ajuns: așa s'a ivit scumpetea traiului în Rusia, zice hotărârea sinodală.

Dela societatea pentru fond de teatru român. Comitetul societății s'a întrunit Sâmbătă la Brașov în sesiune și a rezolvit agendele curente, aflând în ordine perfectă lucrurile privitoare la averea societății. Din motivul stărilor excepționale de astăzi, comitetul a decis ca nici în anul acesta să nu se țină adunarea generală.

Examen. La gimnaziul nostru din Brașov se va ține examenul de maturitate scripturistică în 31 Aug și 1—3 Septembrie stil vechiu, între orele 7 și 12 înainte de amăzi.

† Ioan Ciocan, deputat dietal, ales în cercul Năsăudului, fost profesor de limba și literatură română la universitatea din Budapesta, a decedat luni la amiază, în Budapesta, în vârstă de 66 ani. Înმომარტარა i se va face în Năsăud.

Ordin confidențial. Generalul italian, contele Cadorna, cum află *Kölnische Zeitung*, a dat către soldații un ordin de zi, în care vorbește despre captivitatea inamică și zice următoarele: Împotriva fiecărui soldat, ajuns nerănit în mâinile dușmane, vom porni cercetare îndată după întoarcerea sa din captivitate.

Orașele se fortifică. Comandantul fortăreței rusești Cronstadt a dat poruncă populației din Petrograd, atât bărbaților, cât și femeilor, să participe la lucrările de fortificare ale capitalei. — De mai multe zile urmează să se întărească și partea de pe uscat a Odesei. Pregătirile acestea inspiră multă neliniște locuitorilor, cari zic acum, că înșasi comănduirea armatei rusești recunoaște pericolul ce amenință numitele orașe.

Villele promit rod bogat. Secerișul grânelor în anul curent a fost superior multor secerișuri din anii precedenți. Acum se apropie culesul vîilor. Struguri sânt în abundență. Calitatea lor, favorizată de timp, are să fie excelentă. Mustul va fi foarte ieftin, căci o parte din pietele exportului este închinată. Cine are piviță și buți, face lucru cuminț să cumpere must cât mai mult.

Rușii în Basarabia. Vestii dela Cernăuți spun, că trupele rusești tot mai aprind ersele țărânilor în părțile nordice ale Basarabiei. Focurile se pot bine zări de pe teritoriul românesc. Drumurile basarabene sânt ca un furnicar de soldați. Rușii au înroțat tinerii de 17 ani din toate comunele românești din ținutul acesta, căci se tem de mișcarea națională a elementelor prigonite.

Bani, sau pace! Un primarticol din ziarul *Rieci* vorbește despre împrumutul rusec, ce ar fi de contractat în Londra. Articolul declară: Ori dă Anglia bani, ori Rusia leagă pace separată!

Douăzeci de mii de preoți în linia de foc. De pe întregul teritoriu al Italiei au fost mobilizați 20.965 de preoți, dintre cari numai 745 fac servicii de preoți militari, ceilalți luptă la front, ca soldați. Dintre preoți militari 40 au căzut pe câmpul de război până acum.

Ofițeri morți. După informațiuni din Lugaro se comunică: O statistică, alcătuită despre ofițerii italieni, a căror moarte s'a publicat în gazetele Italiei, arată că până astăzi armata fostului nostru aliat metamorfozat în dușman a pierdut: 2 generali, 64 ofițeri de stat major, 138 căpitani și 418 ofițeri subalterni.

Un medic tiner român, de prezent asistent la clinică, dorește să se stabilească ca medic cercual într-o comună românească, care are și gardă, pentru a putea ocupa eventual și postul de medic la culeș ferată. Adresa se poate afla la redacția ziarului nostru.

Prețul franzelelor. În Budapesta s'a stabilit în mod definitiv prețul franzelelor de câte 40 grame în 4 fileri bucata. Cei ce iau preturi mai mari, ori fac franzele mai mici, se pedepsesc cu arest până la 2 luni și amendă până la 600 coroane. Și la noi, în Sibiu? O franzeluță de numai 80 grame costă încă tot șase fileri!

Salutare militară între civili. În Rudolstadt s'a înființat o societate, ai cărei membri consideră felul de salutare militară mai potrivit pentru caracterul bărbătesc, decât scoaterea pălăriei din cap. Scoaterea aceasta, — ori ce s'ar zice, — este adese ori foarte neplăcută pentru cel ce o face, dacă nu chiar primejliioasă sănătății sale. Taxele membrilor, cari au introdus salutarea militară într-o formă cevaș mai simplă, se folosesc în scopuri filantropice.

Frica de atacuri. Presa Rusiei se ocupă din zi în zi mai serios cu posibilitatea unei ofensive îndreptate în contra Petrogradului. În deosebii este mare frica de atacuri aeriane. Reflectoarele, instalate pe turnurile catedralei Sfinților Petru și Pavel, funcționează noaptea întregă.

Intre amici. Ziarul italian *Secolo* anunță, că reprezentantul Italiei la Niș este însărcinat să ridice protestul cel mai hotărât al guvernului italian împotriva intrării detașamentelor de trupe sârbești în Durazzo.

Rectificare. La colecta pentru cei nenorociți prin război au contribuit credincioșii bisericii noastre din *Borgo Joseni*, protopresbiteratul Bistrița, cu suma de 26 cor. iar nu cei din *Borgo-Prund*, cum s'a publicat cu greșală în nr. 86 al ziarului nostru.

Sir Grey se duce. Secretarul de stat al Angliei în afacerile externe, Sir Grey și-a prelungit încă cu o lună concediul avut, din motive sanitare. Ceea ce în limba diplomatică înseamnă atâtă, că Sir Grey nu se va mai reîntoarce la postul său, unde a încurcat atât de rău lucrurile, de nu le mai poate descurca nime, afară de — *Hindenburg*!

Cadorna e obosit. Cine e Cadorna? Șeful statului major italian. Omul, care era sigur, că în două săptămâni dela începerea războiului în contra Austro-Ungariei se va afla cu trupele sale în Viena. Dar eată, că și după trei luni și jumătate el e tot la graniță, la râul Isonzo. Acasă înșe, la Italia, trimite mereu cele mai fantastice telegrame despre înaintarea trupelor sale și despre zdrobirea armatelor noastre. Acum apoi vine știrea, că domnul Cadorna a cerut ca să fie dispensat dela conducerea războiului. Se simte obosit?!

Fortăreața Grodno. Iesind din Grodno, rușii au pierdut ultima lor fortăreață mare și modernă. Forturile sale, pe un brâu de 16 kilometri, se clădiseră înaintea războiului și erau prevăzute cu toate mijloacele tehnice de astăzi. Francezii au merit deosebite la construirea întăriturilor. Înainte cu doi ani sosise la Grodno o comisiune militară franceză, în frunte cu generalul Pau, să supravegheze lucrările. S'au înființat anume fabrici de ciment, pentru producerea materialului trebuincios la opera uriașă a fortificărilor. Faptele acestea dovedesc, că Grodno avea enormă importanță în planul de război al Rusiei. — Adăgem, privitor la istoria orașului, că în Grodno își avea reședința regele polon și principele ardelean Ștefan Băthory, care a răposat acolo în anul 1586.

Lipsă de grâu în Rusia. Nespusă greutate are stăpânirea rusă într-o prove-dea poporațiunea țării cu grâu trebuincios. Cercetări oficiale au constatat, că bucate menite pentru armată au dispărut fără urmă. Mizeria este pricinuită prin felul retragerii trupelor rusești, prin lipsa de muncitori și prin fierberea ce domnește în ținuturile cele mai bogate.

Coroane eterne. Preotul militar, dl *Virgil Nistor*, în loc de cunună peritoare pe sicriul mult regretatei doare Florica Manta din Gurarău, fostă soră de caritate la spitalul militar din Sibiu, dăruiește 10 cor. la fondul Andreiu baron de Șeguna pentru ajutoarea cu preferință a văduvelor și orfelinilor ostașilor noștri căzuți pe câmpul de război. Pentru prinoș, implorând odihnă lină decedatei, exprimă sincere mulțumite: Vic. Tordășianu, președintele Reuniunii meseri-așilor sibieni.

Milioane de refugiați. Fără a face comentariu, ziarul *Ruscoe Slovo* publică date și cifre despre chestiunea refugiaților ruși, în urma înaintărilor viguroase ale armatelor noastre. Numita foaie scrie, că peste douăsprezece milioane de refugiați se găsesc în drum; partea lor covârșitoare este adăpostită sub cerul liber. Poporațiunea, aproape toată, din guvernele Kovno, Suvalki, Lublin, cam jumătatea locuitorilor dela Radom și Varșovia, mulți înși din Plock și Holm se mișcă pe drumurile războiului. La Smolensk sosesc zilnic 10—15 trenuri de refugiați, tixiti în vagoane de mărfuri. În străzile dela Nijni-Novgorod, care are cam o sută de mii de suflete, numărul refugiaților întrece pe al locuitorilor. Același lucru se petrece în numeroase alte orașe rusești. Ajutoare bănești necesare nu sosesc, decât în măsură minimă. Astfel catastrofa Rusiei nu este departe.

Mulțumită. Subscrisul, și pe calea aceasta, în numele comitetului și sinodului parohial, aduce mulțumită următorilor maritimodonațori: Poanta Cosmațona, Poanta Simionțona, Poanta Nicolae boronei, Vinca Isaie preșbiter, Poanta Isaiețona, Vinca Lazar creț, Poanta Petru belu, Poanta George a gornicului, Vinca Alexandru, Poanta Paraschiv, Poanta George bujuc, Poanta Maria lui George trăilă, toți locuitorii din Cerișor, cari au binevoit a procura câte un mineiu legat în piele roșie, cu cor. 14 și 50 bani, în total 12 mineie cu cor. 172 și a le dona sfintei noastre biserici din Cerișor. Întru aducerea aminte a celor plecați dintre ai lor pe câmpul de luptă. Cerișor, 19 August v. 1915. *I. Manica*, preot gr.-or. român.

Bioscopul Apollo. Mercuri și Joi în 8 și 9 Septembrie n. 1915 se va reprezenta următorul program: *Ultimo*, dramă socială senzațională în 3 acte. Al treilea locotenent... nevasta mea, comedie în 3 acte, din viața soldaților. Predată de cei mai excelenți actori germani. Afară de aceasta un program de întregire.

Note și impresii.

Iuzii deșarte. Când trupele germane au intrat în oșul Bialystok, toate prăvăliile erau închise. Locuitorii poloni și evrei au observat îndată, că noii cuceritori nu mănâncă oameni, — cum li se scosese vestea din partea rușilor, — ci plătesc cu bani buni pâinea, poamele și țigările ce li se ofereau.

Prăvăliile s'au deschis imediat, între altele și un magazin de corsete și o modistărie. Aici însă n'a intrat nici un suflet de soldat. Prioritar, — cari sperau, că ofițerii germani sosesc cu „damele” lor. În tocmă ca ofițerii ruși, — au rămas cam desilusionați în lipsa câștigului, ce mai năinte cursese cu prisos.

Formalitățile se păstrează. Comandantul Parisului a dat poruncă strânică tuturor cafegilor și cărciumarilor, să nu servească nici decum soldaților rachiri și licheruri.

A porunci e lucru ușor, a urma în tocmă este mai puțin ușor pentru viteji ai lui Marte. — Când sânt setoși, Soldatul francez se ajută așa, că învîie o fată sau o femeie la cafenea sau la cărciumă. În societatea sexuală frumos militară sade la masă, ear dama comandă să i se aducă bună oară o *limonadă* și un *aperitiv*: vișinată, rhaint sau alt rachiu.

Soldatul nu greșeste, se înțelege, în alegerea pîharului și preferă totdeauna aperiitivul, ear dama se mulțumește cu limonadă sau cu altă băutură inocentă. Pentru bunăstarea arătată, însoțitoarea este remunerată după punga mai mult sau mai puțin schimbire a militarului, care a eudat ordinul, dar a păstrat formalitățile.

Nr. 189/1915.

(160) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului vacant învățătoresc din parohia Peleş se publică concurs cu termenul 15 Sept. v. 1915.

Venitele sunt: 1200 cor. și anume 600 cor. dela parohie și 600 cor. dela stat deja votate și locuință cu grădini.

Învățătorul e datoriu: învățarea răspunsurilor liturgice și cântarea lor în biserică cu elevii, propunerea religiei, învățarea școlărilor de repetiție.

Doritorii a ocupa acest post să trimită rugărilor lor concursuale cu documentele recerute la subscrisul oficiu în timpul recerut.

Câmpeni, 22 August 1915.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Câmpenilor cu învoirea comitetului parohial.

Romul Fardul
protopop.

Concurs.

Pentru ocuparea postului al doilea de învățător și cantor la școala noastră confesională rom.-gr. ortodoxă din Poiana sărată, protopresbiteratul Treiscaune, devenit vacant prin moartea învățătorului Constantin Popoviciu, se deschide concurs cu termenul de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Salar legal 1200 coroane solvabil în rate lunare anticipative dela biserică. Din acest salar, 600 coroane se compută în canton. Relut de lemne 48 coroane și cvartir corespunzător în natură.

Învățătorul ales va fi obligat a propune în școala de toate zilele cursurile III, IV, V și VI și în școala de repetiție toate obiectele de învățământ. A cerceta însuși sfta biserică regulat. A conduce elevii la vecernie Sămbătă seara și în toate Duminecile și sărbătorile la sfta biserică și a cânta cu ei la Sf. Liturghie, fiind obligat a forma cor cu elevii de școală și adulți. Cei cu aptitudini muzicale sunt considerați. Conform obiceiului local va fi obligat a ține utrenia și vecernia peste săptămână.

Concurenții își vor înainta petițiile de concurs instruite cu actele necesare în termenul amintit la oficiul protopresbiterial al tractului Treiscaune în Brețcu (Bereczk) având a se prezenta înainte de alegere la biserică din Poiana sărată în vre-o Duminecă sau sărbătoare spre a cânta și a se face cunoscut poporului. Informațiuni se dau în parohie și la protopresbiterat.

Poiana sărată, la 16/29 August 1915.

Ioan Rafiroiu
paroh, președ.

Nicolae Popoviciu
notar.

Nr. 651/1915.

(159) 1—3

In conțelegere cu comitetul parohial.

Constantin Dimian
protopresbiter.

Nr. 262/1915.

(152) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Almașul mic cu filia Bunești prin aceasta se publică nou concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a dotațiunii preoțești.

Cereriile de concurs să se înaintze la subsemnatul oficiu în termenul deschis, iar reflectanții — cu observarea prescrierilor Regulamentului pentru parohii — să se prezinte în comună pentru a se face cunoscuți poporului.

Geoagiu-Algyógy, 23 Iunie v. 1915.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. rom. al Geoagiuului.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 263/1915.

(153) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Glod prin aceasta se publică din oficiu nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Reflectanții să se prezinte în comună spre a se face cunoscuți poporului, iar cererile de concurs să le înaintze subsemnatului oficiu, observând prescrierile Regulamentului pentru parohii și termenul pus.

Geoagiu-Algyógy, 23 Iunie v. 1915.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. rom. al Geoagiuului.

Ioan Popovici
protopop.

Concurs.

Pentru compunerea unui manual corăspunzător în ce privește instrucțiunea din disciplina teologică „Dogmatică” în institutele teologice ortodoxe-române din patrie, Comisiunea administrativă a Tipografiei arhiepiscopale eserie concurs cu următoarele condițiuni:

1. Editura manualului o primește comisiunea administrativă, iar autorului i se va da remunerațiune conform acordului, după coala tipărită.

2. Lucrarea este a se prezenta Comisiunii administrative a Tipografiei arhiepiscopale în Sibiu, până la 1 Ianuarie 1917, în manuscris.

3. Autorii în comitiva, prin care își vor înainta lucrarea, au să indice condițiunile pelângă cari sunt aplicați a da în editura comisiunii manualul.

4. Lucrarea să fie scrisă legibil, fără corecturi, în formă de cvart.

Sibiu, din sedința comisiunii administrative a Tipografiei arhiepiscopale, ținută la 12 August, 1915. (156) 3—3

Ioan Meșianu Dr. **George Proca**
arhiepiscop. secretar.

Nr. 473/1915 protopresb. (155) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III. Boereni din protopresbiteratul „Cetatea-de-piatră”, în cf. cu înaltul ordin consistorial din 16 Iunie a. c. Nr. 5817 Bis. se publică de nou concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele din această parohie sunt cele statorite în coala B. de congruă.

Reflectanții să-și înaintze cererile de concurs cu documentele necesare subsemnatului oficiu în termenul deschis și să se prezenteze în parohie cf. §. 33 din Reg. p. parohii.

Lăpușul-unguresc, la 1 Iulie 1915.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al tractului „Cetatea-de-piatră”.

Andrei Ludu
protopop.

Nr. 430/1915.

(158) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea definitivă a posturilor învățătoresci dela școalele confesionale din parohiile subsemnate, protopresbiteratul Ungurașului, se eserie concurs cu termenul de 20 zile dela prima publicare în foaia „Telegraful Român”.

1. Cubleşul-român, cu salar anual de 1200 coroane, din cari 170 cor. prin repartiție de a popor, iar restul din ajutorul de stat votat, având a se cere numai lichidarea lui după alegerea învățătorului. Cvartir în edificiul școlăi și folosirea grădinei de 1/4 jugăr.

2. Dânc, cu salar anual de 1200 cor., din cari 170 cor. dela popor prin repartiție, 160 cor. din venitele cantonale, 300 cor. ajutor dela Preaven. Consistor arhiepiscopale și 570 cor. ajutor de stat ce se va cere după alegere. Cvartir în edificiul școlăi constător din 2 chilii și bani pentru grădina 20 coroane.

3. Fizeșănpetru, cu salar anual de 1200 cor., din cari 600 cor. prin repartiție dela popor, 100 cor. ajutor dela Preaven. Consistor arhiepiscopale, iar restul din ajutorul de stat votat, având a se cere numai lichidarea după alegere. Cvartir în edificiul școlăi și grădina de 1/4 jugăr.

4. Sântămăria, cu salar anual de 1200 cor., din cari 600 cor. dela popor prin repartiție și 600 cor. ajutor de stat votat, având a se cere numai lichidarea lui după alegere. Cvartir și grădina de 1/4 jugăr sau în locul ei 20 cor.

5. Tamașa, cu salar anual de 1200 cor., din cari 300 cor. dela popor prin repartiție, iar restul de 900 cor. prin ajutor de stat votat, având a se cere numai lichidarea lui după alegere. Cvartir în edificiul școlăi și grădina de 1/4 jugăr.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au a-și înainta cererile conform legilor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis, și au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare înaintea alegătorilor în biserică pentru a cânta și a-și arăta desteritatea în cântări și tipic și a fi cunoscuți alegătorilor.

Concurenții dela posturile învățătoresci din Cubleşul-român și Dânc au a îndeplini și oficiul de cantor.

Dela concurenți se mai cere, ca să cânte cu școlarii în biserică și să fie în stare a fiilișta cor, cu deosebire în parohia Fizeșănpetru.

Fizeșănpetru, 19 August 1915.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al Ungurașului în conțelegere cu comitetele parohiale.

Pavel Boșca
protopresbiter.

Nr. 285/1915.

(154) 3—3

Concurs.

Pe baza rezoluțiunei consistoria'e Nr. 2739 Bis — 1915 se publică din nou concurs pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Nadășa-română, cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor parohiale dela stat.

Concurenții vor așterne, în termenul arătat, cererile la subsemnatul oficiu, având a se prezenta într-o Duminecă ori sărbătoare la biserică spre a cânta, predica ori celebra.

Reghin, 27 Iunie 1915.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al tractului Reghinului.

Vasile Duma
protopresbiter.

Nr. 451/1915.

(157) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune, de nou sistemizat pe lângă veteranul paroh George Tăuțan din comuna bisericească Ruha Agriș de cl. II se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima inserare în „Telegraful Român”.

Emolumentele:

a) Jumătate din porțiunea canonică, din birul preoțesc, din zilele de lucru și din venitele stolare, fasonate în coala B.

b) Locuință în natură în casele parohiale.

Datorințele: capelanul va fi dator a îndeplini toate sfacerile parohiale în conțelegere cu parohul.

Reflectanții își vor așterne petițiile lor concursuale instruite conform normelor în vigoare pentru parohii de clasa II-a în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopresbiterial, și cu prealabila înscuvințare, se vor prezenta în comună spre a-și arăta desteritatea în serviciile preoțești și respective a face cunoștință cu poporul.

Turda, 14 Iulie 1915.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parohial.

Iovian Murășianu
protopresbiter.

Nr. 470/1915.

(151) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea post. II-lea de învățător la școala din Șirnea se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în foaia oficială „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Dela comuna bisericească 100 cor., restul dela stat, asigurat prin rescriptul ministerial Nr. 56303/1914.

2. Cuartir și grădina în natură, eventual relut de cuartir.

Învățătorul ales, pe lângă celelalte îndatoriri impuse de regulamentul școlar, este obligat să formeze cor cu elevii de școală și cu adulții; să fie cântăreț bun, în Dumineci și sărbători, când nu este ocupat cu corul să cânte regulat cântările din strană, să instrueze și în școala de repetiție fără altă remunerație.

Concurenții au să-și aștearnă cererile instruite conform normelor din vigoare în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopresbiterial, și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântări.

Oficiul protopresbiterial al Branului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Hamsea
protopresbiter.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhiepiscopale, Sibiu:

G. S. Petrow:

Calea spre Dumnezeu.

Contemplațiuni asupra Dumnezeirii și asupra adevărului divin.

Traducere

de

Teodor V. Păcățian.

Ediția II.

Prețul 1 cor. + porto 5 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhiepiscopale, Sibiu:

Protocolul sinodului**ordinar**

al arhiepiscopiei gr.-orientale române din Transilvania

ținut în anul 1915.

Prețul Cor. 120 + 5 fil. porto.

In editura comisiunii administrative a Tipografiei arhiepiscopale a apărut:

Biblia mică

sau

părți alese din sfânta scriptură, testamentul vechiu și testamentul nou,

cu binecuvântarea înaltpreasfinției Sale Domnului Ioan Meșianu, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și metropolit al românilor gr.-or. din Ungaria și Transilvania.

Format plăcut 8° pe 272 pagini, cu următorul cuprins:

A. Testamentul vechiu.

I. *Intâia carte a lui Moise. Facerea lumii.* Păcatul lui Adam și al Evei. Pedepsa lor. Făgăduința Mesiei. Uciderea de frate a lui Cain. Următorii lui. Vestirea poporului. Facerea corabiei. Potopul se începe. Potopul se sfârșește. Avraam primește în cortul său pe ingeri, cari îi făgăduiesc fiu din Sara și i-se descopere perirea Sodomei. Isav și Iacob. Căsătoria lui Iacob. Iosif din pismă se vinde de frații săi. Iosif prin tălcuirea visurilor lui Faraon se înalță la cinstea de Voevod. Călătoria lui Iacob în Egiptet la fiul său Iosif.

II. *A doua carte a lui Moise. Egiptet.* Nașterea, creșterea, fuga și căsătoria lui Moise. Așezarea marelui Paștor. Moartea celor întâi născuți, începutul egiptet. Sevrășirea egiptet. Perirea egiptetilor în marea roșie. Moise primește sfintele zece porunci ale lui Dumnezeu. Intocmirea meseriașilor. Serbarea Sămbetei. Tablele legii.

III. *A treia carte a lui Moise. Leviticon.* Sfintirea preoților. Tălcuirea celor zece porunci și a altor legi.

IV. *A patra carte a lui Moise. Numerile.* Văleam vrea se blasfemeze pe Israeliteni. Asina lui vorbeste. Legea despre bunurile de moștenire. Iisus Navi se pune în locul lui Moise povățuitor poporului.

V. *A cincea carte a lui Moise. A doua lege.* Repetirea celor zece porunci ale lui Dumnezeu. Moise predă dirigătoria sa, și așază pe Iisus fiul lui Navi în locul său. Moartea lui Moise și ce urmează după aceea.

VI. *Cartea lui Iisus Navi.* Israel trece cu arme neudate prin Iordan. Cuprinderea și risipirea cetății Ierihonului.

VII. *Cartea judecătorilor lui Israel.* Vitejia prorocii Deborei, a lui Varac și a lui Iail. Învingerea lui Gedeon asupra lui Madiam. Vitejia, nunta și găsitura lui Samson.

VIII. *Cartea I-a a împăraților.* Înălțarea lui Samuil. Moartea lui Eli și a fiilor lui. Ungerea lui Saul de împărat. Lupta lui David cu uriașul Goliat.

IX. *Cartea II-a a împăraților.* Ungerea lui David de împărat.

X. *Cartea III-a a împăraților.* Căsătoria, rugăciunea și judecata lui Solomon. Biserica lui Solomon. Ilie ucide pe preoții lui Vaal.

XI. *Cartea IV-a a împăraților.* Cele cinci minuni ale lui Eliseu. Neaman se curăță de boală.

XII. *Cartea lui Iov.* Nenorocirea și răbdarea lui Iov.

XIII. *Psaltirea.* Cântarea lui David când a scăpat din mâna lui Saul.

XIV. *Pildele lui Solomon.* Lauda înțelepciunii în viața omenească. Lauda muierei muncitoare.

XV. *Eclesiastul lui Solomon.* Toate și au vremea lor. Mijloacele fericirii.

XVI. *Eremia.* Vedenia despre smochine.

XVII. *Daniel.* Danieli tălcuiește visul lui Navuhodonosor. Scăparea din groapa leilor.

XVIII. *Prorocul Iona.* Chemarea, neascultarea și pedepsa lui Iona. Rugăciunea lui Iona pentru scăpare.

XIX. *Tovie.* Rugăciunea bătrânului Tovie, a Sarei și ascultarea rugăciunii lor. Voia din urmă a lui Tovie și sfătuirea către fiul său.

XX. *Iudita.* Iscusitul îndemni și bunul sfat al Iuditei către bătrânii poporului. Tăierea capului lui Oloferu. Mulțămirea Iuditei și a poporului ei.

XXI. *Cartea înțelepciunii lui Solomon.* Rugăciunea către Dumnezeu pentru înțelepciune.

XXII. *Cartea înțelepciunii lui Iisus fiului lui Sirach.* Despre ascultarea pruncilor către părinți, și despre adevărata smerenie. Lauda femeilor bune, și muștrarea celor rele.

XXIII. *Cărțile Macaveilor.* Despre nedumnezeirea și tirania lui Antioch. Despre statornicia celor șapte frați Macavei și a mamei lor.

B. Testamentul nou.

Nașterea lui Ioan Botezătorul. Bunavestire. Nașterea lui Iisus. Întimpinarea Doanului. Magii dela răsărit. Fuga la Egiptet. Botezul lui Iisus. Ispitirea lui Iisus. Nunta din Cana. Samarineanca la puțul lui Iacob. Slăbănogul dela lacul Vitezda. Cuvântarea de pe munte. Învierea tînărului din Nain. Învierea fetei lui Iair. Schimbarea la față. Vindecarea orbului din naștere. Samarineanul cel îndurat. Cina cea mare. Fiul cel răstăcit. Bogatul și Lazăr cel sărac. Vameșul și Fariseul. Zacheu Vameșul. Filerii văduvei. Pilda Sămănătorului. Învierea lui Lazăr. Intrarea în Ierusalim. Cina cea de taină. Iisus în grădina Getsimani. Iisus înaintea Arh. erelor. Putimile, răstignirea, moartea, înmormântarea lui Iisus.

Se află de vânzare la Librăria arhiepiscopale, și se vinde legată solid și frumos cu 2 cor. + 20 fileri porto.

Revânzătorilor li se dă rabat 15%.